

DZIENNIK USTAW ŚLĄSKICH

Katowice, dnia 1 sierpnia 1939 r.

Eigentum
des
Verbandes Dt. Volksbüchereien
Katowice, Marjacka 17.

Nr 24

TREŚĆ:

Poz. 55—Rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 26 czerwca 1939 r. wydane w porozumieniu z Śląską Radą Wojewódzką w sprawie zmiany rozporządzenia Wojewody Śląskiego, wydanego w porozumieniu z Śląską Radą Wojewódzką z dnia 24 marca 1938 roku o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych	299
56—Rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 1 sierpnia 1939 r. wydane w porozumieniu z Śląską Radą Wojewódzką o zawieszeniu mocy obowiązującej niektórych przepisów ustawy o gminach wiejskich	300
57—Rozporządzenie I. Wojewody Śląskiego z dnia 1 sierpnia 1939 r. wydane w porozumieniu z Śląską Radą Wojewódzką w sprawie wykonania ustawy o gminach wiejskich	300
58—Sprostowanie	308
59—Sprostowanie	308

55.

ROZPORZĄDZENIE Wojewody Śląskiego

z dnia 26 czerwca 1939 r.

wydane w porozumieniu z Śląską Radą Wojewódzką w sprawie zmiany rozporządzenia Wojewody Śląskiego, wydanego w porozumieniu z Śląską Radą Wojewódzką z dnia 24 marca 1938 roku o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych.

Na podstawie art. 3, 5 i 6 ustawy z dnia 12 grudnia 1933 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych w Województwie Śląskim (Dz. U. Śl. Nr 28, poz. 54) zarządzam w porozumieniu z Śląską Radą Wojewódzką co następuje:

§ 1.

§ 49 rozporządzenia Wojewody Śląskiego, wydanego w porozumieniu z Śląską Radą Wojewódzką z dnia 24 marca 1938 r. (Dz. U. Śl. Nr 9, poz. 21) o ruchu pojazdów mechanicznych otrzymuje następujące brzmienie:

1) Pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych będzie odebrane w przypadkach następujących:

- a) jeżeli kierowca, będąc w stanie nietrzeźwym, spowodował wypadek;
- b) jeżeli kierowca, w razie spowodowania wypadku z ludźmi nie udzielił pomocy ofiarom wypadku;
- c) w razie stwierdzenia niezdolności organicznej lub psychicznej do prowadzenia pojazdów — lub
- d) w razie skazania prawomocnym wyrokiem sądowym kierowcy zawodowego za prze-

stępstwo, które świadczy o utracie wymaganych kwalifikacji (§ 44 litera c) i d).).

2) W razie stwierdzenia stałego przekraczania przepisów o ruchu, nadużywania alkoholu, powtarzania się nieszczęśliwych wypadków itp. Urząd Wojewódzki może odebrać pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych, po uprzednim dwukrotnym pisemnym uprzedzeniu.

3) W razie stwierdzenia przekroczenia przepisów o ruchu w sposób zagrażający bezpieczeństwu lub porządkowi publicznemu może odebrać Urząd Wojewódzki pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych, bez uprzedniego upomnienia, jednakowoż na okres czasu nie przekraczający 6 miesięcy.

4) W wypadkach wymienionych w ust. (1) litera a), b) i d) okres czasu na który powinno być cofnięte pozwolenie, nie może być krótszy od 1 roku.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Śląskiej Rady Wojewódzkiej

(—) Dr Grażyński,
Wojewoda Śląski.

56.**ROZPORZĄDZENIE
Wojewody Śląskiego**

z dnia 1 sierpnia 1939 r.

wydane w porozumieniu z Śląską Radą Wojewódzką o zawieszeniu mocy obowiązującej niektórych przepisów ustawy o gminach wiejskich.

Na podstawie art. 175 ust. (2), 188 i 189 ust. (4) ustawy z dnia 28 czerwca 1939 r. o gminach wiejskich (Dz. U. Śl. Nr 17, poz. 38) zarządzam w porozumieniu z Śląską Radą Wojewódzką, co następuje:

§ 1.

(1) Do czasu ukonstytuowania się organów ustrojowych gmin wiejskich na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 czerwca 1939 r. o gminach wiejskich (Dz. U. Śl. Nr 17, poz. 38) zawieszają się moc obowiązującą następujących przepisów tej ustawy:

1) w rozdziale V, zatytułowanym: „Wybór i skład rady gminnej“ — art. 122 ;

2) w rozdziale VI, zatytułowanym: „Zarząd gminny“ — art. 128 ust. (3) i (4), oraz art. 131 ust. (1);

3) w rozdziale VII, zatytułowanym: „Zakres działania organów ustrojowych gminy“ — art. 133, 134, 135 z wyjątkiem dwóch pierwszych zdań ust. (1), 136—141, oraz art. 144 i 145;

4) w rozdziale VIII, zatytułowanym: „Urzędnicy gminni“ — art. 148 i 149;

5) w rozdziale IX, zatytułowanym: „Kontrola wewnętrzna (własna) w gminach wiejskich“ — art. 153 i 154;

6) w rozdziale X, zatytułowanym: „Nadzór państwowy“ — art. 156, 162 i 164.

(2) W sprawach, unormowanych przepisami, wymienionymi w ustępie poprzedzającym, obowiązują nadal przepisy dotychczasowe. W szczególności zachowują nadal moc obowiązującą dotychczasowe przepisy, normujące skład i sposób funkcjonowania zarządu gminnego i rady gminnej, niezależnie od zmiany nazwy organów ustrojowych gmin wiejskich i przełożonego gminy. Również zachowują moc obowiązującą przepisy o tymczasowej organizacji administracji na obszarze powiatu frysztackiego i zachodniej części powiatu cieszyńskiego.

§ 2.

Termin, w którym ze względu na ukonstytuowanie się organów ustrojowych gmin wiejskich na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 czerwca 1939 r. o gminach wiejskich postanowienia tej ustawy, wymienione w ust. (1) p. 1) — 6), poprzedzającego paragrafu, wejdą w życie na obszarze całego województwa śląskiego lub poszczególnych powiatów, będzie podany w drodze rozporządzenia.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

(—) **Dr Grażyński,**
Wojewoda.

57.**ROZPORZĄDZENIE I.
Wojewody Śląskiego**

z dnia 1 sierpnia 1939 r.

wydane w porozumieniu z Śląską Radą Wojewódzką w sprawie wykonania ustawy o gminach wiejskich.

Na podstawie art. 17, 41, 147, 153 ust. (10), 170 ust. (3) i 188 ustawy z dnia 28 czerwca 1939 roku o gminach wiejskich (Dz. U. Śl. Nr 17, poz. 38) zarządzam w porozumieniu z Śląską Radą Wojewódzką, co następuje:

§ 1.

(1) Artykuły, powołane w niniejszym rozporządzeniu bez bliższego określenia, oznaczają artykuły ustawy z dnia 28 czerwca 1939 r. o gminach wiejskich (Dz. U. Śl. Nr 17, poz. 38).

(2) Paragrafy, powołane w niniejszym rozporządzeniu bez bliższego określenia, oznaczają paragrafy rozporządzenia niniejszego.

Do art. 3.**§ 2.**

(1) Obszar gminy wiejskiej powinien stanowić nieprzerwaną, ciągłą powierzchnię. Gmina wiejska, okalająca swym obszarem gminę miejską, odpowiada temu warunkowi.

(2) Granice gminy wiejskiej powinny, o ile możliwości, pokrywać się z tymi naturalnymi granicami, jakie dla obszaru danej gminy jako terytorialnej jednostki administracyjnej wskazują jej warunki geograficzne, ludnościowe, gospodarcze i kulturalne.

(3) Wielkość obszaru gminy wiejskiej powinna zapewnić jej zdolność do wykonywania zadań,

jakie ciężą na gminie. W szczególności gmina powinna być samowystarczalna pod względem gospodarczym i finansowym, dostatecznie zasobna w środki materialne, niezbędne do wypełniania zadań gminy, nie wyłączając przewidzianych w ustawach i w wydanych w ich granicach rozporządzeniach czynności wykonawczych władz rządowych zgodnie z wymaganiami administracji publicznej wszystkich jej działów, w szczególności w zakresie obrony Państwa i bezpieczeństwa publicznego.

Do art. 6.

§ 3.

Jeżeli stronami, zawierającymi umowę w sprawie podziału majątku, są gminy wiejskie tego samego powiatu, nie wyłączając gmin uzdrowiskowych o charakterze użyteczności publicznej, właściwą do zatwierdzenia umowy, jest wydział powiatowy; jeżeli stronami, zawierającymi umowę, są gminy wiejskie różnych powiatów, właściwy wydział powiatowy wyznaczy Wojewoda Śląski; umowy w sprawie podziału majątku pomiędzy gminami wiejskimi a miastami zatwierdza Śląska Rada Wojewódzka.

Do art. 11.

§ 4.

(1) Na przecięciu ważniejszych dróg publicznych z granicą gminy wiejskiej powinien być ustawiony znak z tablicą, zwróconą napisem do drogi i zawierającą w górnej części napisu nazwę właściwego powiatu, w dolnej zaś części większymi literami — nazwę urzędową gminy wiejskiej.

(2) Obowiązkiem gminy wiejskiej jest dbać o należyte utrzymanie i ochronę tablic orientacyjnych i o prawidłowość oraz czytelność napisów, na nich umieszczonych.

Do art. 12.

§ 5.

Przy ustalaniu faktu zamieszkania celem stwierdzenia prawa członkostwa danej osoby w danej gminie zapisanie do rejestru mieszkańców stanowić może dowód zamieszkania; na równi z zapisanymi do rejestru mieszkańców należy traktować osoby, które powinny być zapisane do rejestru mieszkańców danej gminy.

Do art. 18.

§ 6.

Gmina wiejska, składająca się z dwóch lub więcej miejscowości, stanowiących odrębne osiedla, wsi, kolonie, folwarki itp., może być podzielona na gromady. Przy uwzględnieniu wielkości obszaru i liczby ludności gminy rozstrzygające znaczenie dla podziału gminy na gromady będzie mieć potrzeba usprawnienia administracji publicznej na terenie gminy przez utworzenie okręgów działalności sołtysa jako pomocnika wójta oraz zdecentralizowania zarządu spraw miejscowych, wynikających ze stosunków sąsiedztwa.

(2) W gminie wiejskiej, podzielonej na gromady, dwie lub więcej miejscowości mogą tworzyć wspólną gromadę, gdy pojedyncze miejscowości stanowią nieznaczne skupienie ludności albo gdy miejscowe stosunki społeczne lub gospodarcze uzasadniają łączenie ze sobą sąsiadujących miejscowości, zwłaszcza posiadających już niektóre wspólne urządzenia.

Do art. 19.

§ 7.

Przed lokalem urzędowym gromady oraz przed budynkiem, w którym mieszka sołtys, musi być umieszczona tabliczka z napisem „Sołtys“.

Do art. 22.

§ 8.

(1) W celu dokonania rozrachunków pomiędzy gromadami i likwidacji ich spraw majątkowych, powstałych przy zmianie granic gromad, zainteresowane gromady mogą powołać komisję likwidacyjną, do której wchodzi sołtysi oraz po 1 delegacie każdej gromady, wybranym przez radę gromadzką (zebranie gromadzkie). Komisja likwidacyjna pod przewodnictwem wójta albo wyznaczonego przezeń członka zarządu gminnego lub funkcjonariusza gminy ustala protokolarnie wzajemne zobowiązania i wierzytelności zainteresowanych gromad oraz sposób likwidacji spornych spraw majątkowych.

(2) Warunki rozrachunków i likwidacji spraw majątkowych pomiędzy interesowanymi gromadami, zawarte w protokole postępowania układowego, wchodzi w życie po przyjęciu ich przez rady gromadzkie (zebranie gromadzkie) zainteresowanych gromad zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania.

(3) Przepisy poprzedzających ust. (1) i (2) mają odpowiednie zastosowanie również wówczas, gdy jedną ze stron w postępowaniu układowym jest gmina wiejska; w tym przypadku przewodniczącemu komisji likwidacyjnej wyznaczy starosta powiatowy, a jeśli w sprawie uczestniczą gromady i gminy różnych powiatów — Wojewoda Śląski.

(4) Przy dokonaniu rozrachunków i likwidacji spraw majątkowych prawa osób trzecich nie mogą być naruszone.

Do art. 26.

§ 9.

(1) Bieg kadencji nowowybranej rady gromadzkiej rozpoczyna się z dniem jej ukonstytuowania, które następuje na pierwszym jej posiedzeniu przy składzie, uprawnionym w myśl obowiązujących przepisów do podejmowania uchwał, nie wymagających wzmocnionego kompletu.

(2) Pierwsze posiedzenie rady gromadzkiej obowiązany jest zwołać sołtys w ciągu 14 dni po uprawomocnieniu się niezaprotestowanych wyborów wszystkich radnych bądź po wydaniu

przez właściwą władzę decyzji ostatecznej, orzekającej o ważności wyborów.

Do art. 28.

§ 10.

(1) Co do posiadaczy nieruchomości, położonych na obszarze gromady, przepis art. 28 ust. (2) lit. a) odnosi się tylko do tych osób, zamieszkałych na obszarze gromady w przededniu zarządzenia wyborów, które wykonywają prawo posiadania nieruchomości w charakterze właścicieli, nie mogą jednak wykazać się tytułem własności.

(2) Przepis art. 28 ust. (2) lit. b) nie odnosi się do pracowników, przeniesionych na emeryturę.

(3) Jako członków rodziny osób, wymienionych w art. 28 ust. (2) lit. b), należy w myśl postanowienia ust. (2) lit. c) tego artykułu uważać:

- a) żonę i męża nieseparowanych sędownie,
- b) dzieci ślubne i uprawnione oraz pasierbów,
- c) rodziców i dalszych wstępnych.

(4) Ze zwolnienia od warunku rocznego zamieszkania mogą korzystać w myśl art. 28 ust. (2) lit. b) duchowni jedynie prawnie uznanych wyznań religijnych.

Do art. 32.

§ 11.

(1) Sołtys i podsołtys składają przed objęciem urzędowania do rąk starosty powiatowego przysięgę służbową według roty i w sposób, przepisany dla funkcjonariuszów państwowych (art. 127).

(2) Protokół złożenia przysięgi służbowej, stwierdzający dzień i miejsce jej złożenia, brzmienie roty oraz nazwiska i imiona osób, składającej i odbierającej przysięgę, przechowuje w aktach władza, odbierająca przysięgę.

(3) Odmówienie złożenia przysięgi służbowej należy traktować jak bezprawne odmówienie przyjęcia urzędu (art. 33).

§ 12.

Podsołtys zastępuje sołtysa w razie jego nieobecności w gromadzie oraz w razie niemożności pełnienia przez niego obowiązków służbowych, jak również w przypadkach, gdy stanowisko sołtysa nie jest czasowo obsadzone, bądź sołtys został zawieszony w czynnościach służbowych. Podsołtys przewodniczy również w zastępstwie sołtysa w radzie gromadzkiej lub na zebraniu gromadzkim w czasie obrad i głosowania w sprawach, w których sołtys jest zainteresowany materialnie w zakresie, określonym w ust. (2) art. 35, lub gdy chodzi o przyznanie sołtysowi wynagrodzenia (ust. (9) — (10) art. 32).

§ 13.

Osoby, powołane na urząd sołtysa lub podsołtysa w drodze mianowania w myśl ust. (5)

art. 32., muszą odpowiadać warunkom prawa wybieralności w myśl ust. (2) art. 32.

§ 14.

(1) Sołtys (podsołtys) podlega służbowo wójtowi i wykonywa wszystkie jego polecenia w sprawach samorządowych i zleconych (art. 14).

(2) W razie stwierdzenia uchybień służbowych sołtysa (podsołtysa) wójt przedstawia staroście powiatowemu wniosek o ukaranie winnego w myśl art. 39 ust. (1).

Do art. 32 i 35.

§ 15.

Jeżeli sołtys i podsołtys nie mogą przewodniczyć w radzie gromadzkiej (zebraniu gromadzkim), ponieważ w sprawach, mających być przedmiotem uchwał, są materialnie zainteresowani (ust. (2) art. 35), wówczas wydział powiatowy wyznaczy przewodniczącego rady gromadzkiej (zebrania gromadzkiego) w zakresie określonych spraw w osobie wójta, podwójciego lub jednego z funkcjonariuszów gminy (ust. (2) art. 37).

Do art. 33.

§ 16.

(1) Urzędem publicznym w rozumieniu art. 33 ust. (2) lit. d) jest:

- 1) mandat posła do Sejmu Rzeczypospolitej lub do Sejmu Śląskiego i mandat Senatora,
- 2) każde płatne stanowisko w instytucji państwowej lub w instytucji samorządu gospodarczego bez względu na sposób powoływania i charakter spełnianych funkcji,
- 3) każde płatne stanowisko w innych instytucjach publiczno-prawnych.

(2) Nie jest urzędem publicznym w rozumieniu art. 33 ust. (2) lit. d) mandat członka wszelkich organów wyborczych do ciał ustawodawczych, do organów samorządu terytorialnego, gospodarczego, ubezpieczeń społecznych itp., mandat członka wszelkich zbiorowych organów ustrojowych instytucji publiczno-prawnych oraz stanowisko członka obywatelskich albo obywatelsko-urzędniczych ciał zbiorowych (rad, komisji itp.), współdziałających z władzami państwowymi z głosem stanowczym lub doradczym, jeżeli do tego mandatu lub stanowiska nie jest przywiązane stałe wynagrodzenie.

(3) Przepisy art. 33 dotyczą osób, powołanych na urząd sołtysa lub podsołtysa zarówno w drodze wyboru, jak i nominacji (ust. (5) art. 32).

§ 17.

(1) Przy orzekaniu w sprawach, o których mowa w ust. (3) i (4) art. 33, należy stosować przepisy o postępowaniu administracyjnym.

(2) Przy ustaleniu wysokości świadczenia, o którym mowa w ust. (4) art. 33, należy brać na uwagę stopień wyrobienia obywatelskiego osoby, uchylającej się od sprawowania mandatu, wagę i powody naruszenia przepisów art. 33 oraz

położenie gospodarcze i stan majątkowy osoby, na którą ma być nałożone świadczenie.

Do art. 34.

§ 18.

Utratę lub zawieszenie z mocy ustawy mandatu sołtysa lub podsołtysa stwierdza wójt, utratę zaś lub zawieszenie mandatu radnego gromadzkiego stwierdza sołtys, — niezależnie od prawa osób zainteresowanych domagania się od starosty powiatowego wydania w tej sprawie orzeczenia w myśl ust. (2) art. 34.

Do art. 93.

§ 19.

Bieg kadencji nowowybranej rady gminnej rozpoczyna się z dniem jej ukonstytuowania, które następuje na pierwszym jej posiedzeniu przy składzie, uprawnionym w myśl obowiązujących przepisów do podejmowania uchwał, nie wymagających wzmożonego kompletu.

Do art. 119.

§ 20.

(1) Ograniczenia, przewidziane w ust. (1) art. 119, odnoszą się do funkcjonariuszów państwowych wszystkich działów służby, zespolonych w powiatowych władzach administracji ogólnej oraz do funkcjonariuszów powiatowych związków samorządowych, właściwych terytorialnie dla danej gminy, oraz do funkcjonariuszów państwowych i śląskich funkcjonariuszów wojewódzkich wszystkich działów służby, zespolonych w Urzędzie Wojewódzkim Śląskim, funkcjonariuszów policji państwowej, policji województwa śląskiego i straży granicznej.

(2) Osoby, o których mowa wyżej w ust. (1), odpowiadając warunkom prawa wybieralności, mogą na zasadach ogólnie obowiązujących występować jako kandydaci na każde stanowisko z wyboru w gminnych organach ustrojowych, jeżeli dotyczące ich przepisy służbowe tego im nie wzbraniają lub sprawy powyższej nie regulują inaczej. Przyjąć wybór osoby te mogą jedynie z warunkiem, że przed objęciem stanowiska w organie ustrojowym danej gminy, najpóźniej jednak w ciągu 4 tygodni po dokonaniu ich wyboru albo po ostatecznym rozstrzygnięciu ewentualnie wniesionego protestu przeciwko wyborowi, zostaną zwolnione ze służby państwowej, wojewódzkiej lub ze służby w danym powiatowym związku samorządowym.

Do art. 120.

§ 21.

(1) Przepisu ust. (1) art. 120 nie stosuje się do osób, o których mowa w art. 119, w razie nieprzyjęcia wyboru na stanowisko radnego gminnego lub złożenia mandatu, jeżeli odmowa przyjęcia mandatu lub złożenia go nastąpiły wskutek nierozwiązania stosunku służby państwowej (wojskowej) lub samorządowej najpóźniej w okresie czasu, określonym w ust. (2) § 20.

(2) Przepisy §§ 16 i 17 stosuje się odpowiednio w sprawie złożenia mandatu radnego gminnego.

Do art. 122.

§ 22.

(1) Utrata mandatu niezawodowego członka zarządu gminnego z powodu nieusprawiedliwionego opuszczenia trzech kolejnych posiedzeń (obrad) zarządu gminnego (ust. (1) art. 129 w związku z art. 122) pozbawia jednocześnie członkostwa rady gminnej.

(2) Przy nakładaniu świadczeń na rzecz radnego gminnego, uchylającego się od uczestnictwa w posiedzeniach rady (art. 122), należy stosować odpowiednio przepisy § 17.

(3) Termin i tryb składania wyjaśnień przez radnych gminnych w sprawie usprawiedliwienia nieprzybycia na posiedzenie rady gminnej powinieneń być unormowany w regulaminie obrad rady gminnej (ust. (1) lit. c) art. 133).

Do art. 123.

§ 23.

Radni gminni nie mogą poza przypadkami, przewidzianymi w ust. (1) art. 123, wchodzić z daną gminą bezpośrednio lub pośrednio w stosunki prawne w charakterze kontrahenta, z których wynikałyby dla tych osób korzyści materialne; osoby te nie mogą w szczególności zawierać z daną gminą aktów prawnych, które pociągają za sobą jakiegokolwiek zobowiązania dla gminy, jak: kupna — sprzedaży, pożyczki oprocentowanej, umów w sprawie dostawy, dzierżawy, najmu rzeczy, spółki itp.

§ 24.

Wydział powiatowy zatwierdzi bądź wyrazi zgodę na zamierzoną transakcję pomiędzy radnym gminnym a daną gminą w sprawie dostawy towarów dla gminy (ust. (1) art. 123) jedynie w przypadku, gdy przemawiają za tym ważne względy miejscowe, w szczególności, gdy w danej miejscowości brak jest odpowiednich dostawców, a transakcja wyklucza uprzywilejowane warunki dla radnego gminnego oraz kolizję jego interesów z interesami gminy, ponadto zaś gdy co do warunków transakcji nastąpi uprzednie porozumienie zarządu gminnego z wydziałem powiatowym.

Do art. 126.

§ 25.

(1) Rada gminna powinna z reguły powziąć uchwałę w sprawie ustalenia uposażenia wójta zawodowego (ust. (1) art. 126 i ust. (1) lit. e) art. 133) przed wyborem danej osoby na urząd wójta.

(2) Do stwierdzenia w przypadkach spornych, czy przyczyna nieprzyjęcia wyboru przez zawodowego wójta na następną 10 letnią kadencję jest uzasadniona w myśl ust. (3) art. 126, powo-

łany jest wydział powiatowy. Od decyzji wydziału powiatowego służy stronom w myśl przepisów o postępowaniu administracyjnym prawo odwołania do Wojewody Śląskiego, który orzeka ostatecznie.

(3) Sprawowanie mandatu przez lat 20 na stanowisku wójta uzasadnia odmowę przyjęcia wyboru przez zawodowego wójta na następną 10-letnią kadencję bez względu na to, czy urząd wójta sprawował on na stanowisku zawodowego czy niezawodowego przełożonego gminy, z przerwami, czy nieprzerwanie, w tej samej gminie czy w różnych gminach. Na równi ze sprawowaniem urzędu przełożonego gminy wiejskiej należy traktować sprawowanie urzędu płatnego lub niepłatnego przełożonego gminy miejskiej.

Do art. 127.

§ 26.

Przepis ust. (2) § 11 stosuje się odpowiednio w sprawach zaprzysiężenia wójtów, podwójców i ławników.

Do art. 128.

§ 27.

(1) Stałe wynagrodzenie pieniężne wójta niezawodowego ma być określone w kwocie pieniężnej; wysokość tej kwoty, w zasadzie niezmiennej, ma być dostosowana do zakresu pracy i ilości czasu, poświęcanego przez wójta spełnianiu swych obowiązków służbowych oraz do stanu finansowego gminy. Wypłata stałego wynagrodzenia następuje miesięcznie z góry.

(2) Pobieranie wynagrodzenia przez wójta niezawodowego związane jest ściśle z faktem spełniania przez niego czynności służbowych. W czasie przerw w urzędowaniu, trwających z jakiegokolwiek powodu dłużej niż 1 miesiąc, wójt wynagrodzenia nie pobiera. W przypadkach wyjątkowych wydział powiatowy może zezwolić, aby wójt niezawodowy pobierał stałe wynagrodzenie miesięczne w całości lub w kwocie ograniczonej również przez czas przerwy w urzędowaniu, trwającej dłużej niż miesiąc.

(3) Pobieranie przez wójta niezawodowego stałego wynagrodzenia w okresie zawieszenia w urzędowaniu normują przepisy o odpowiedzialności służbowej.

(4) Wysokość stałego wynagrodzenia wójta niezawodowego nie może w żadnym razie przekroczyć kwoty uposażenia, jakiego się należało wójtowi zawodowemu według najwyższych norm uposażenia, ustalonych w obowiązujących przepisach.

§ 28.

(1) Przyznanie odszkodowania za wykonywanie prac z zakresu czynności zarządu gminy oraz diet za udział w posiedzeniach kolegium zarządu zależne jest:

a) od posiadania przez gminę na te cele środków finansowych i preeliminowania odpowiednich kredytów w budżecie gminy oraz

b) od zgłoszenia żądania przez zainteresowanego członka zarządu gminnego i udowodnienia znacznego uszczerbku w głównym zawodzie, ponieszonego wskutek udziału w pracach zarządu gminnego.

(2) Wysokość odszkodowania zależy od nakładu pracy i poświęconego gminie czasu. Odszkodowanie może być przyznane na określony przeciąg czasu, w miarę, gdy zlecone niezawodowemu członkowi zarządu prace mają charakter prac ciągłych i stałych, bądź jednorazowo, zależnie od wykonania poszczególnych prac dla zarządu gminy.

(3) Odszkodowanie czasowe pozbawia prawa pobierania diet w okresie, za który odszkodowanie to jest przyznane. Wójt nie ma prawa do odszkodowania czasowego i jednorazowego, ani do pobierania diet za udział w posiedzeniach zarządu gminnego.

(4) Podwójciemu i ławnikom służy prawo do zwrotu z funduszy gminy faktycznie poniesionych kosztów przejazdu do siedziby gminy z miejscowości zamieszkania w razie większego jej oddalenia od siedziby gminy, wszystkim zaś członkom zarządu gminnego prawo do zwrotu kosztów podróży i do diet przy wyjazdach w sprawach służbowych poza granice gminy.

§ 29.

(1) Bliższe zasady, dotyczące odszkodowania z tytułu wykonywanej pracy w zarządzie gminnym, diet za udział w posiedzeniach kolegium zarządu gminnego oraz zasady, dotyczące zwrotu kosztów przejazdu do siedziby gminy, określa zgodnie z ust. (1) lit. e) art. 133 i § 28 rada gminna w drodze uchwały, która wymaga zatwierdzenia wydziału powiatowego (ust. (1) art. 156).

(2) Wydawanie decyzji w poszczególnych przypadkach zgodnie z uchwałą rady gminnej, w szczególności przyznawanie odszkodowania, diet i zwrotu kosztów podróży w granicach kredytów, przewidzianych w budżecie, należy do wójta. Od jego decyzji służy zainteresowanemu prawo odwołania w myśl przepisów o postępowaniu administracyjnym do wydziału powiatowego który orzeka ostatecznie.

Do art. 129.

§ 30.

(1) Przepisy § 21 stosuje się odpowiednio do niezawodowego wójta oraz do podwójciego i ławników.

(2) Członkowie zarządu gminnego nie mogą być pozbawieni członkostwa rady gminnej na podstawie art. 122 w związku z art. 129 wskutek opuszczenia jej posiedzeń.

(3) Przepisy art. 123 i §§ 23 i 24 stosuje się do członków zarządu gminnego z tym ograniczeniem, że niemożność zawierania z gminą aktów prawnych nie dotyczy aktów, wynikających ze stosunków służbowych tych osób, a zawieranych

zgodnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami.

(4) Termin i tryb składania wyjaśnień przez niezawodowych członków zarządu gminnego w sprawie usprawiedliwionego nieprzybycia na posiedzenie zarządu gminnego powinien być unormowany w regulaminie obrad zarządu gminnego (ust. (1) lit. c) art. 137).

Do art. 137.

§ 31.

(1) Zarząd gminny działa kolegialnie w zakresie spraw, wymienionych w ust. (1) art. 137, w formie uchwał, podejmowanych zgodnie z regulaminem czynności zarządu (ust. (5) art. 137).

(2) Uchwały kolegiального zarządu gminnego wykonywa wójt (ust. (4) art. 140), który obowiązany jest powoływać się na nie w treści dokumentów i korespondencji we wszystkich sprawach, zastrzeżonych do decyzji kolegium zarządu, bądź wymagających zasięgnięcia jego opinii.

§ 32.

(1) Członkowie zarządu gminnego, działającego kolegialnie zgodnie z obowiązującymi przepisami, są w wykonywaniu swych funkcji w kolegium samodzielni i niezawiśli.

(2) Członek zarządu gminnego może zasięgać informacji w sprawach, wymienionych w ust. (1) art. 137, na posiedzeniach zarządu gminnego, a poza nim jedynie u wójta, a w czasie jego nieobecności u jego zastępcy.

(3) Członek zarządu gminnego może czynić uwagi w formie interpelacji oraz stawiać wnioski w sprawach, wymienionych w ust. (1) art. 137, wyłącznie tylko na posiedzeniach zarządu gminnego.

§ 33.

W zakresie spraw, w których stanowi rada gminna, rada w żadnej sprawie nie może powziąć decyzji bez uprzedniego rozpatrzenia danej sprawy w myśl ust. (1) lit. a) art. 137, przez kolegium zarządu gminnego, bądź przez organ, posiadający jego uprawnienia. Wyjątek stanowią sprawy, rozpatrywane przez radę gminną na podstawie wniosków wójta, zgłoszonych w myśl ust. (2) art. 137, oraz sprawy nagłe, gdy niezwłocznemu powzięciu decyzji przez radę nie sprzeciwia się żaden z obecnych na posiedzeniu członków zarządu.

Do art. 141.

§ 34.

Jeżeli kolegium zarządu gminnego odmówi zatwierdzenia decyzji, wydanej przez wójta w myśl art. 141, wówczas za decyzję taką ponosi on osobistą odpowiedzialność. Tekst uchwały kolegium zarządu gminnego obowiązany jest wójt przesłać w takim przypadku wydziałowi powiatowemu wraz z swymi wyjaśnieniami.

Do art. 144.

§ 35.

(1) Zakres czynności podwójciego jako pomocnika wójta określa wójt. Możliwość powierzenia podwójciemu czynności pomocnika wójta oraz zakres tych czynności zależne są jednak od rozległości administracji gminnej i potrzeby wyřęczenia wójta w wykonywaniu jego poszczególnych zadań, a jednocześnie od posiadania przez gminę odpowiednich środków finansowych na przyznanie podwójciemu odszkodowania w przypadku, przewidzianym w ust. (4) art. 128.

(2) Podwójci jako zastępca wójta przejmując z mocy prawa pełny zakres obowiązków i uprawnień wójta w czasie jego nieobecności lub niemożności pełnienia przez niego obowiązków służbowych.

Do art. 145.

§ 36.

(1) Ławnikowi można poruczać prace z jednoosobowego zakresu działania zarządu gminnego (art. 140—142) w myśl przepisów art. 145 jedynie w wyjątkowych przypadkach w gminach o rozległej gospodarce i znacznej ilości urzędzeń, zakładów lub przedsiębiorstw. Decyzje w tym względzie zależne są od uznania wójta i zgody ławnika na wykonywanie prac w powyższym zakresie bez prawa do wynagrodzenia.

(2) W przypadkach, o których mowa w ust. (1), ławnikowi może być przyznane odszkodowanie zgodnie z przepisem ust. (4) art. 128.

(3) Prace, o których mowa w ust. (1), wykonywa ławnik pod nadzorem wójta (ust. (2) art. 140).

Do art. 148.

§ 37.

Jeżeli w myśl przepisu, zawartego w zdaniu drugim ust. (3) art. 148, wójt niezawodowy posiada kwalifikacje na sekretarza gminnego, czynności wójta są głównym jego zajęciem wówczas, gdy wójt sprawuje te czynności przez cały czas przepisanych godzin urzędowych.

Do art. 149.

§ 38.

(1) W razie nieobecności sekretarza gminnego lub niemożności pełnienia przez niego obowiązków służbowych udział w posiedzeniach zarządu gminnego i rady gminnej z głosem doradczym bierze i protokołuje uchwały zastępca sekretarza gminnego lub pracownik urzędu gminnego, pełniący czasowo obowiązki sekretarza gminnego.

(2) W gminach, w których stanowisko sekretarza gminnego nie jest ustanowione (ust. (3) art. 148) lub nie jest obsadzone, uchwały zarządu gminnego i rady gminnej protokołuje wójt albo wyznaczony przez niego pracownik urzędu gminnego, w razie zaś braku pracownika albo niemo-

żności poruczenia mu tych czynności jeden z członków zarządu gminnego.

(3) Protokół obrad zarządu gminnego i rady gminnej podpisuje wójt oraz osoba, prowadząca na danym posiedzeniu protokół obrad. Jeżeli protokół sporządza sam wójt, podpisuje go oprócz wójta jeden z członków zarządu gminnego.

§ 39.

(1) Przepisy §§ 23 i 24 stosuje się odpowiednio do sekretarza gminnego i każdego pracownika gminnego, który zastępczo lub w określonym zakresie sprawuje jego czynności służbowe z zastrzeżeniem, że ograniczenia przy zawieraniu aktów prawnych nie dotyczą aktów, wynikających ze stosunków służbowych tych osób, a zawieranych zgodnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami.

(2) Sekretarz gminny bądź zastępujący go pracownik urzędu gminnego nie mogą brać udziału w posiedzeniach zarządu gminnego i rady gminnej, gdy w danych sprawach są materialnie zainteresowani, obecność zaś ich na posiedzeniu mogłaby mieć wpływ na wynik obrad. Ocena tych okoliczności i wydawanie decyzji należy do przewodniczącego na posiedzeniu danego organu ustrojowego gminy.

Do art. 152.

§ 40.

Wójt może wykonywać obowiązek kontroli nad czynnościami biur zarządu gminnego oraz nad czynnościami urzędzeń, zakładów i przedsiębiorstw gminnych bądź osobiście, bądź za pośrednictwem innych członków zarządu albo wyznaczonych do tych czynności urzędników (kontrolerów).

Do art. 153.

§ 41.

(1) Kadencja komisji rewizyjnej biegnie równoległe z kadencją rady gminnej.

(2) W razie rozwiązania rady gminnej komisja rewizyjna ulega automatycznemu rozwiązaniu.

§ 42.

Z zakresu działania komisji rewizyjnych wyłączone są czynności zarządu gminnego w sprawach zleconych (art. 14). Natomiast nie podlegają wyłączeniu: badanie wykonania budżetu, związanego z tymi czynnościami oraz czynności kasowo-rachunkowe, dotyczące powyższych spraw.

§ 43.

(1) Czynności komisji rewizyjnej, wymienione w ust. (4) lit. a) art. 153, dotyczą jedynie działalności finansowej i gospodarczej zarządu gminnego.

(2) Komisja rewizyjna w powyższym zakresie powołana jest do kontroli i oceny działalno-

ści zarządu gminnego ze stanowiska formalnego, co polega na badaniu tej działalności pod względem jej prawidłowości i zgodności z obowiązującymi przepisami, postanowieniami statutów i uchwał rady gminnej oraz z budżetem.

(3) Do komisji rewizyjnej należy ponadto badanie i ocena, czy całokształt oraz poszczególne kierunki działalności finansowej i gospodarczej zarządu gminnego zgodne są z zasadami oszczędności w gospodarce publicznej, czy zarząd gminny oraz podległe mu kierownictwo zakładów i przedsiębiorstw oszczędnie dysponuje kredytami, przewidzianymi w budżecie, czy zasadom oszczędności odpowiada również program i kolejność poczynań finansowych zarządu gminnego. Z tego stanowiska komisja rewizyjna ma więc prawo badać i wydawać opinie, czy obsługa potrzeb publicznych jest zorganizowana w sposób oszczędny i działa sprawnie, czy z punktu widzenia zasad oszczędności i kontroli wewnętrznej racjonalna jest organizacja pracy w instytucjach gminnych itp.

(4) W szczególności komisja rewizyjna jest obowiązana:

a) badać corocznie przed przyjęciem przez radę gminną roczne sprawozdanie zarządu gminnego z wykonania budżetu oraz złożyć radzie gminnej opinię i wnioski nie później, niż w ciągu 6 tygodni po otrzymaniu od zarządu gminnego powyższego sprawozdania;

b) badać corocznie zamknięcia rachunkowe za ubiegły okres budżetowy i roczne bilanse zakładów i przedsiębiorstw gminnych oraz zgłosić w tym zakresie radzie opinię i wnioski nie później, niż w ciągu 6 tygodni po otrzymaniu od zarządu gminnego tych zamknięć;

c) badać prawidłowość i zgodność z zasadami oszczędności wydatków i dochodów oraz czynności kasowych i rachunkowych w biurach zarządu gminnego jak również w zakładach i przedsiębiorstwach gminnych.

(5) Uprawnienia komisji rewizyjnej, zakres, rodzaj i ilość obowiązkowych rewizyj określają ponadto przepisy specjalne oraz regulamin czynności komisji (ust. (2) art. 153).

§ 44.

O zamierzonych czynnościach rewizyjnych przewodniczący komisji rewizyjnej obowiązany jest przed ich podjęciem zawiadomić wójta i czynności powyższe może podejmować jedynie z jego wiedzą.

§ 45.

(1) Obowiązek komisji rewizyjnej, przewidziany w ust. (4) lit. b) art. 153, polega na składaniu ze swej działalności sprawozdań radzie gminnej,

(2) Wyniki czynności komisji rewizyjnej referuje na posiedzeniu rady gminnej przewodniczą-

cy komisji (ust. (8) art. 153), bądź upoważniony przezeń jej członek.

(3) Przed wniesieniem pod obrady rady gminnej sprawozdania i wniosków komisji rewizyjnej rozpatrzyć je musi zarząd gminny (ust. (1) lit. a) art. 137) i udzielić swych wyjaśnień (ust. (9) art. 153) nie później, niż w ciągu 3 tygodni po otrzymaniu materiałów komisji rewizyjnej.

(4) Dopóki rada gminna nie rozpatrzy sprawozdania i wniosku komisji rewizyjnej, mają one charakter poufny i w stosunku do nich przewodniczący komisji rewizyjnej, jej członkowie, członkowie zarządu gminnego oraz powołani przez komisję rzeczoznawcy obowiązani są dochować tajemnicy urzędowej.

§ 46.

Na uzasadnione żądanie komisji rewizyjnej wójt powinien zwołać najpóźniej w ciągu 14 dni posiedzenie rady gminnej i umieścić na porządku obrad tego posiedzenia sprawozdanie i wnioski komisji. Jeżeli wójt nie uzna powodów, podanych przez przewodniczącego komisji rewizyjnej, za dostatecznie uzasadnione, obowiązany jest zwrócić się do wydziału powiatowego w celu uzyskania jego decyzji.

§ 47.

(1) Jeżeli komisja rewizyjna nie wykonywa ciągłych na niej zadań, bądź wykonywa je nieudolnie lub niedbale, rada gminna powinna całkowicie lub częściowo odnowić skład komisji. W tym celu rada gminna powinna w razie potrzeby wezwać przewodniczącego, wszystkich lub poszczególnych członków komisji rewizyjnej do złożenia mandatu, w razie zaś bezskuteczności wezwania osoby te odwołać z komisji rewizyjnej.

(2) Uchwała rady gminnej w sprawie odnowienia składu komisji rewizyjnej i odwołania jej członków wymaga większości głosów obecnych radnych gminnych przy składzie, stanowiącym conajmniej połowę ustawowej liczby radnych gminnych. W głosowaniu członkowie zarządu gminnego nie mogą brać udziału.

(3) Przy obradach i głosowaniu w sprawach, wymienionych w ustępie poprzedzającym, przewodniczy na posiedzeniu rady gminnej jeden z radnych gminnych, wybrany w tym celu przez radnych zwykłą większością ważnie oddanych głosów tj. stanowiącą więcej niż połowę głosów ważnych.

(4) Bliższe przepisy w sprawach, objętych niniejszym paragrafem, powinny być unormowane w regulaminie czynności komisji rewizyjnej (ust. (2) art. 153).

§ 48.

(1) Nad należytą działalnością komisji rewizyjnej czuwają władze nadzorcze, które mogą wzywać jej przewodniczącego do składania sprawozdań i wyjaśnień z zakresu kontroli wewnę-

trznej (ust. (1) art. 160) oraz delegować swych przedstawicieli na posiedzenia komisji (ust. (4) art. 160).

(2) W przypadku stwierdzenia przez komisję rewizyjną nadużyć pieniężnych przewodniczący komisji, a w razie niemożności wykonywania przez niego czynności służbowych, jego zastępca lub jeden z członków komisji, obowiązani są niezwłocznie donieść o tym władzy nadzorczej. Obowiązek ten odnosi się również do przypadku stwierdzenia przez komisję rewizyjną poważniejszych braków w gospodarce publicznej, wymagających niezwłocznego ich usunięcia ze względu na grożącą gminie, Skarbowi Państwa lub instytucji prawno-publicznej szkodę materialną.

(3) Jeżeli komisja rewizyjna podniosła w sprawozdaniu swym ważniejsze uchybienia w administracji lub w gospodarce samorządowej, wówczas wójt i starosta powiatowy jako przewodniczący wydziału powiatowego obowiązani są przesłać Wojewodzie Śląskiemu odpis sprawozdań, opinii i wniosków komisji rewizyjnej wraz z swymi wyjaśnieniami nie później niż w terminie 3 tygodni po otrzymaniu materiałów komisji rewizyjnej.

Do art. 154.

§ 49.

(1) Opinia komisji rewizyjnej w sprawach, wymienionych w art. 154, nie wyłączając sprawy przyjęcia do wiadomości rocznego sprawozdania z wykonania budżetu i zatwierdzenia rocznych zamknięć rachunkowych oraz bilansów, jest prawnie konieczna; w razie pominięcia opinii komisji władza nadzorcza może unieważnić odnośną uchwałę rady gminnej (art. 159).

(2) Obowiązek niezwłocznego przesłania uchwały rady gminnej, o której mowa w art. 154, władzy nadzorczej ciąży na wójcie.

§ 50.

Zarzuty, jakie rada gminna może w myśl art. 154 podnieść przeciwko zarządowi gminnemu albo poszczególnym jego członkom, muszą dokładnie wskazywać, jakich niewłaściwości, nieformalności i uchybień dopatruje się rada gminna w działalności gospodarczej i finansowej zarządu gminnego lub poszczególnych jego członków.

Do art. 161.

§ 51.

W razie ukarania wójta lub podwójciego przez starostę powiatowego za przekroczenia lub zaniebdania przy wykonywaniu czynności, wchodzących w zakres administracji rządowej, jedną z kar porządkowych, przewidzianych w ust. (4) art. 161, nie może być już wszczęte w tej samej sprawie formalne postępowanie dyscyplinarne. W razie cofnięcia decyzji o nałożeniu kary porządkowej przed uprawomocnieniem się tej decyzji lub jej zniesienia ze względu na potrzebę zastosowania

represji dyscyplinarnej sprawa może być przekazana na drogę formalnego postępowania dyscyplinarnego.

Do art. 181.

§ 52.

Do czasu wprowadzenia na obszarze powiatów bielskiego i wschodniej części powiatu cieszyńskiego samorządu powiatowego funkcje wydziałów powiatowych, wynikające z ustawy z dnia 28 czerwca 1939 r. o gminach wiejskich i z niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem wyboru radnych gminnych w przypadku, przewidzianym w ust. (2) art. 105, wykonywać będzie jednoosobowo starosta powiatowy. Przewidziane w po-

wyższych przepisach współdziałanie wydziału powiatowego na oznaczonym wyżej obszarze odpada.

§ 53.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia. Przepisy jednak niniejszego rozporządzenia; dotyczące postanowień ustawy z dnia 28 czerwca 1939 r. o gminach wiejskich, których moc obowiązująca została zawieszona, wchodzi w życie jednocześnie z odnoszonymi postanowieniami wymienionej ustawy.

(—) Dr Grażyński,
Wojewoda.

SPROSTOWANIA

58.

W tekście ustawy z dnia 28 czerwca 1939 r. o gminach wiejskich (Dz. U. Śl. Nr 17, poz. 38) prostuje się następujące błędy drukarskie:

- 1) W art. 33 ust. (2) lit. b) zamiast słowa „wszystkich“ ma być „wszystkich“;
- 2) w art. 52 ust. (2) p. 10) zamiast „i 57 ust. (2)“ ma być „i 57 ust. (3)“;
- 3) w art. 93 ust. (2) w wierszu pierwszym i drugim zamiast „w gromadach wiejskich“ ma być „w gminach wiejskich“;
- 4) w art. 109 ust. (1) lit. a) na końcu ostatniego wiersza ma być przecinek;
- 5) w art. 123 ust. (3) na końcu wiersza drugiego po słowach „lub (2)“ ma być przecinek.

59.

W tekście ustawy z dnia 28 czerwca 1939 r. o odpowiedzialności służbowej członków organów zarządzających i funkcjonariuszów związków samorządu terytorialnego (Dz. U. Śl. Nr 19 poz. 41) prostuje się następujący błąd drukarski:

W art. 32 ust. (2) zamiast słowa „Zaliczkowe“ ma być „Zaliczkowo“.

OD ADMINISTRACJI: Prenumerata Dz. U. Śl. wynosi 4,50 zł kwartalnie; pojedynczy numer 0,80 zł, pojedynczy numer z lat ubiegłych 50% drożej.

Prenumerata Dz. U. Śl. winna być opłacona najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem każdego kwartału.

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów Dziennika Ustaw Śląskich należy wnosić do właściwych Urzędów Pocztowych lub Administracji niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru, późniejsze reklamacje będą uwzględniane tylko po ulszczeniu ceny reklamowanego numeru.

Konto czekowe w P. K. O. Administracji Dziennika Ustaw Śląskich i Gazety Urzędowej Nr. 304.121.

Tłoczono w Drukarni Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego w Katowicach.

